

[Scheepswerf Van Bennekom op de Zaaï ...](#)

De naam Zaaï? Waar slaat die op? Ik weet het niet. Nota bene opgegroeid bij de Zaaï en niet weten waarom het terrein met de Watertoren en de Deltawerf zo heette. De Zaaï, een griendje tussen Merwede en de dijk, begroeid met wilgenhout. Zaaïling? Misschien. Zaaigoed? Onwaarschijnlijk! Daar was het terrein voor de indijking veel te nat voor. Blijft de vraag???

Benaominge van buurte en stoepe

As diëlectschrijver zit jie wel is verlege om 'n onderwaarepie waerover geschreve ken worde. Daerom zit 'k in gezelschap aaltijd mè m'n ore op steeltjies te luistere of 'r somwaaile een woord vaalt waer ik wat mee kan. Zô wier 'n hortie geleeje aa mijn de vraeg gesteld of 'k wis waer de benaoming 'De Zaaï', of zôas wij zegge: 'De Zaoi' vandaen komt. 'k Ben daer is op gaon goegele, maor ik hè nie aandere kenne vinge asdat 't werschijnlijk te maake het mè 'zaaie'. De Zaoi is van oorsprong aagelijk een aailandje wà deur een gantel van d'n dijk was

geschaaije. 't Kan ooit wel-is een griend gewist weze zôôas 't Kaarekeplaetjie ...

In mijn beleving is 't 't terraain waerop ooit de sloopwuref van Van Bennekom hê bestaon en waerop ok de waotertoren indertijd is gebouwd. Veule jaere is de waotertoren beeldbepaolend gewist as hōôgste gebouw, mè z'n 28,5 meter, van de toemaolige wijk A. De toren is een ontwaarep van d'n architect Jan Schotel en is gebouwd in 1886. 't Is bekant nie voor te stelle, mor vóór die tijd kregge me nog gêên waoter uit de kraon en wazze me aangeweze op waoter uit de revier en de slōôte. As ie daerbij bedenkt dat 'r van aalles en nog wat geloosd wier op deuze waotergange, dan vraeg ie je aage af: "Hoe zijn de mense daer toch aailijk gezond bij gebleve?" De volleksgezondhaaid was in die tijd dan ok nie te vergelijkene met die van vondaeg, hee. 't Het dan ok nog tot 1900 geduurd voordat de stoephuisies aangeslote wiere op 't waoterlaaidingnet.

Dut onderwaarep breng me op de gedachte: "Hoe zijn toch aal de stoepe, die in 't verleeje in Slierecht bestonge, aan heullieze benaominge gekomme?" 't Is best wel maarekwaerdig dà zukke benaominge êêuwe geleeje zijn ontstaon zonder dà je d'n achtergrond d'rvan kan achterhaole. Tegenover 'De Zaoi' hà je netuurlijk de 'Zaoistoep', dà 's nie zô moeilijk. Mor hoe komme me aan 't Oorlogsstoepie, 't Orleans en de Prutsebuurt? De Jerdaon-, Selon- en Baonstoep worde verklaord in 't Slierechs stoepe- en straeteboek, mor op Benejekaarek hebbe me zellefs een Lêêuwekuil en Kikkersteegt. 't Zal best is kanne dat die stoepnaome, net as bijnaome van beweuners, zijn ontstaon deur uitdrukkinge en versprekinge.

Onderwaail blijf 'k 'r toch een bietjie mee zitte waer de benaoming 'De Zaoi' vondaen komt en dà 'k de vraegsteller mò teleurstelle. Êên ding mag duidelijk weze: 't Aageste van de stoepe met de êênvoudige aarebaaijershuisies met heullies buitepleechies met 'n hartie of sallemiaksie in d'n deur is voor aaltijd verbij. 't Heb iets nostalgisch waer we echt nie meer naer trug hoeve te verlange, maor dà wel aareg knus aandee.

Jan van der Vlies

